

Bezoek: Waardsedijk 219
3421 NE Oudewater

Post: Postbus 100
3420 DC Oudewater

Telefoon: 14 0348
Fax: (0348) 42 4108
info@oudewater.nl
www.oudewater.nl

KvK-nummer:
53878388
IBAN-nummer:
NL88BNGH0285006789

Aan de Minister van Economische Zaken
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onderwerp: Internetconsultatie wijziging van de Mijnbouwwet

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
Geregistreerd onder nr.:

Datum: 17 juli 2015

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz.:

15U.14652

8353 / J. van den Dool

Hooggeachte heer Kamp,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van uw wetsvoorstel Wijziging van de Mijnbouwwet ter versterking van het veiligheidsbelang bij mijnbouw en meer regie bij het verlenen van opsporings-, winnings-, en opslagvergunningen en de instemming met winningsplannen. Lokaal hebben wij concreet met plannen voor olie- en gaswinning te maken vanaf de nabijgelegen boorlocatie Papekop. Door middel van deze brief reageren wij thans graag op het wetsvoorstel tot Wijziging van de Mijnbouwwet dat tot doel heeft, conform de aanbevelingen van de OVV, het veiligheidsbelang van burgers (omwonenden) bij mijnbouwactiviteiten een belangrijkere plaats te geven en de Minister meer grip te geven op het vergunningproces.

Opmerkingen vooraf

Wij vinden dat het wetsvoorstel op een aantal belangrijke onderdelen voldoet aan de geformuleerde doelstelling. Wij vinden het positief dat met het wetsvoorstel de belangen van veiligheid (voor omwonenden), het voorkomen van schade en het planmatig gebruik of beheer van grondwater een expliciete plaats krijgt in de Mijnbouwwet. Tevens krijgt de Minister met het wetsvoorstel meer mogelijkheden om winningsvergunningen op grond van onder andere de hiervoor genoemde belangen (geheel of gedeeltelijk) te weigeren, te wijzigen of in te trekken. Dat geldt ook voor het door de vergunninghouder in te dienen winningsplan.

Wij willen echter ook enkele kritische kanttekeningen bij het wetsvoorstel plaatsen. U treft deze kritische kanttekeningen hieronder puntsgewijs aan. Een algemene opmerking vooraf is dat wij naast het wetsvoorstel tot Wijziging van de Mijnbouwwet, waarop wij met deze brief reageren, ook kennis hebben genomen van het wetsvoorstel tot Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU en wijziging van Boek 6 BW in verband

met de omkering van de bewijslast (wetsvoorstel 34 041, A). Het naast elkaar bestaan van twee wetsvoorstellen over hetzelfde onderwerp, waarbij het onderhavige wetsvoorstel voortborduurde op het eerdere wetsvoorstel dat nog niet is aangenomen wekt verwarrend en zorgt naar onze mening bovendien voor tegenstrijdigheden tussen beide wetsvoorstellen. Bijvoorbeeld ten aanzien van het adviesrecht voor gemeenten en waterschappen bij de winningsvergunning. In het wetsvoorstel dat nu voorligt ter consultatie is daarnaast niet duidelijk vermeld wat de consequenties zijn van bepaalde wijzigingen op het al bestaande wetsvoorstel dat nu vanwege een aantal amendementen, onder andere ten aanzien van omkering van de bewijslast, ter nadere advisering aan de Raad van State is gezonden. Het verdient aanbeveling beide wetsvoorstellen gelijktijdig te behandelen en tegelijkertijd in werking te laten treden. In ieder geval verzoeken wij u duidelijk aan te geven hoe de beide wetsvoorstellen zich tot elkaar verhouden.

Kanttekeningen

Naast voornoemde algemene opmerkingen hebben wij artikelsgewijs de volgende specifieke opmerkingen:

Artikel I, onderdeel B (wijziging artikel 9, eerste lid Mijnbouwwet)

- Artikel 9 eerste lid bepaalt na wijziging dat een winningsvergunning ‘kan worden geweigerd’ op grond van onder andere veiligheidsbelangen. Dit terwijl artikel 8 door de formulering ‘wordt slechts verleend’ minder ruimte laat voor afweging als het gaat om economische motieven. Wij pleiten daarom voor een meer imperatieve formulering van artikel 9, derhalve op te nemen dat een vergunning ‘wordt geweigerd’ als op grond van één van de belangen zoals genoemd in artikel 9 winning ongeschikt wordt geacht. Dat laat nog altijd ruimte voor enige afweging, maar leidt naar onze mening tot meer duidelijkheid op welke gronden een winningsvergunning wordt geweigerd.
- Niet duidelijk is welke gegevens de aanvrager moet aanleveren en wat het afwegingskader van de Minister is om de gronden en belangen zoals genoemd in artikel 9 te toetsen. Wordt de ministeriële regeling zoals genoemd in artikel 14 Mijnbouwwet daarop aangepast? Het wetsvoorstel 34 041, A bevat(te) nog een bepaling (artikel I, onderdeel Ba) dat uitgaat van een beoordeling van de daarin genoemde risico-elementen ‘op grond van beschikbare gegevens’. Het nu voorliggende voorstel gaat uit van ‘indien het in de aanvraag aangeduide gebied door Onze Minister niet geschikt wordt geacht’. Naar onze mening moet duidelijk zijn op grond van welke gegevens de Minister deze beoordeling maakt.
- Niet duidelijk is wat precies moet worden verstaan onder ‘de veiligheid voor omwonenden’ zoals genoemd als belang onder het voorgestelde artikel 9, eerste lid onder f.. Welke aspecten worden meegewogen en wat moet de aanvrager precies aanleveren aan de Minister om dit belang te kunnen toetsen?

Artikel I, onderdeel E (wijziging artikel 16 Mijnbouwwet)

- Het voorgestelde artikel gaat uit van een indirecte adviesrol voor gemeenten en waterschappen met betrekking tot de aanvraag voor een winningsvergunning. Dit doet naar onze mening geen recht aan de aanbevelingen van het OVV, dat heeft geadviseerd het lokale bestuur een belangrijker rol te geven. De formulering van het artikel is bovendien onduidelijk. Door wie wordt het college en de waterschappen bij het advies betrokken? Door de provincie of door de Minister? En wat als dat wordt nagelaten? Gemeenten en waterschappen zijn met andere woorden te afhankelijk van het primair adviserende orgaan. Of zij überhaupt worden betrokken en als dat gebeurt hebben zij niet de regie over het uiteindelijke advies. Wij pleiten daarom voor een directe adviesrol voor gemeenten en waterschappen, overeenkomstig het voorgestelde artikel 16 in wetsvoorstel 34 041, A (artikel I, onderdeel Db). Bovendien bepleiten wij een uitbreiding van het artikel met een adviesrol voor het betrokken drinkwaterbedrijf, aangezien een winningsvergunning kan worden geweigerd indien het aangeduide gebied niet geschikt wordt geacht om reden van het belang van het planmatig gebruik of beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater (voorgestelde artikel 9, eerste lid onder f.).

Artikel I, onderdeel F (wijziging artikel 17 Mijnbouwwet)

- Wij vinden het belangrijk te benadrukken dat wordt opgenomen dat als wordt afgeweken van het advies van provincie, gemeente en waterschap het besluit van de Minister op de aanvraag de redenen bevat voor afwijking van het advies (zie wetsvoorstel 34 041, A, onderdeel Dc).

Artikel I, onderdeel G (wijziging artikel 18 Mijnbouwwet)

- Een vergunning kan ambtshalve gewijzigd worden door de Minister, maar ook (nog steeds) op verzoek van vergunninghouder (voorgesteld artikel 18 lid 1 sub a). De belangen zoals genoemd in artikel 9, eerste lid, op grond waarvan een winningsvergunning kan worden geweigerd, kunnen in die laatste situatie ook een rol spelen. Dat blijkt nu niet uit het wetsvoorstel. Naar onze mening moet daarom toegevoegd worden dat een aanvraag van de houder tot wijziging van de vergunning ook getoetst zal worden aan de gronden en belangen zoals genoemd in artikel 9 eerste lid Mijnbouwwet (onder andere manier van winnen, veiligheid van omwonenden, invloed op grondwater).

Artikel I, onderdeel H (wijziging artikel 21 Mijnbouwwet)

- Een vergunning kan geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken. Ambtshalve door de Minister, maar ook op aanvraag van de vergunninghouder (voorgesteld artikel 21 lid 3). Bij gedeeltelijke intrekking, er wordt nog steeds gewonnen maar de vergunde situatie wijzigt, kunnen de belangen zoals genoemd in artikel 9, eerste lid een rol spelen. Dat blijkt nu niet uit het wetsvoorstel. Naar onze mening moet daarom toegevoegd worden dat een aanvraag van de houder tot (gedeeltelijke) intrekking van de vergunning ook getoetst zal worden aan de gronden en belangen zoals genoemd in artikel 9 eerste lid Mijnbouwwet (onder andere manier van winnen, veiligheid van omwonenden, invloed op grondwater).

Artikel 24 Mijnbouwwet

- Het wetsvoorstel laat het huidige artikel 24 Mijnbouwwet intact. Het artikel regelt dat de bepalingen uit hoofdstuk 2 van de Mijnbouwwet niet van toepassing zijn op het opsporen of het winnen van delfstoffen in het kader van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid. Alleen artikel 6 (vergunningplicht) geldt en de andere bepalingen alleen voorzover dit met het bijzondere karakter van de vergunning te verenigen is. Gelet op de aanbevelingen van de OVV en de maatschappelijke onrust die is ontstaan na de gebeurtenissen in Groningen, bepleiten wij dat ook bij het winnen van delfstoffen voor deze doelen de belangen zoals genoemd in artikel 9 eerste lid (nieuw) gelden, alsook dat het lokale bestuur (provincie, gemeente en waterschap) om advies gevraagd moet worden (artikel 16 Mijnbouwwet). De huidige formulering van het artikel is naar onze mening te vrijblijvend en dient daarom te worden aangepast.

Artikel 33 Mijnbouwwet

- Het wetsvoorstel laat artikel 33 Mijnbouwwet ongemoeid. Het wetsvoorstel 34 041, A stelt wel enkele wijzigingen voor, maar voegt aan de belangen alleen 'mens en milieu' toe. De overige terminologie blijft gehandhaafd. Dat betekent dat dit artikel, dat ziet op de uitvoering van de winningsvergunning, qua terminologie afwijkt van de aangepaste en toegevoegde terminologie ten aanzien van de procedure tot verlening van een winningsvergunning. Dat lijkt ons onwenselijk. Artikel 33 heeft het onder lid 1 sub c namelijk over 'veiligheid'. Is dat dezelfde veiligheid als de veiligheid zoals genoemde in het voorgestelde artikel 9, eerste lid onder f. (veiligheid voor omwonenden)? En artikel 33 lid 1 sub d mist het belang van planmatig gebruik of beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot opslag.

Artikel I, onderdeel L (wijziging artikel 34 Mijnbouwwet)

- Artikel 34 Mijnbouwwet regelt (ook na wijziging) dat voor het winnen van delfstoffen in het kader van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid geen winningsplan hoeft te worden ingediend. Gelet op de aanbevelingen van de OVV en de maatschappelijke onrust die is ontstaan na de gebeurtenissen in Groningen, bepleiten wij echter dat ook bij het winnen van delfstoffen voor deze doelen een winningsplan moet worden

ingediend, alsook dat het lokale bestuur (provincie, gemeente en waterschap) om advies gevraagd wordt ten aanzien van dit winningsplan. De uitzondering dient daarom naar onze mening te worden geschrapt.

- Het voorgestelde artikel gaat uit van een indirecte adviesrol voor waterschappen bij de beoordeling van een winningsplan. De provincie dient het waterschap bij haar advisering te betrekken. Dit doet naar onze mening geen recht aan de aanbevelingen van het OVV, dat heeft geadviseerd het lokale bestuur een belangrijkere rol te geven. De waterschappen zijn op deze wijze te afhankelijk van het primair adviserende orgaan, de provincie, of zij überhaupt worden betrokken en als dat gebeurt, hebben zij niet de regie over het uiteindelijke advies. Wij pleiten daarom voor een directe adviesrol voor waterschappen, overeenkomstig het voorgestelde artikel 34 in wetsvoorstel 34 041, A (artikel I, onderdeel Ga). Bovendien bepleiten wij een uitbreiding van het artikel met een adviesrol voor het betrokken drinkwaterbedrijf, aangezien een winningsvergunning kan worden geweigerd indien het aangeduide gebied niet geschikt wordt geacht om reden van het belang van het planmatig gebruik of beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater (voorgestelde artikel 9, eerste lid onder f.). Dat belang moet naar onze mening ook worden betrokken bij de beoordeling van het winningsplan.

Artikel I, onderdeel M (wijziging artikel 35 Mijnbouwwet)

- Wij pleiten er voor dat aan de risico's zoals genoemd in het voorgestelde onderdeel g. wordt toegevoegd: het planmatig gebruik of beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater.
- Daarnaast zouden aan het lijstje van verplichte elementen in het winningsplan nog moeten worden toegevoegd:
 - een beschrijving van het meetplan en wijze van monitoren ten aanzien van de (winnings)activiteiten met het oog op eventuele bodemdaling en eventuele schade;
 - een beschrijving van de financiële draagkracht om eventuele aansprakelijkheden te dragen.

Artikel I, onderdeel N (wijziging artikel 36 Mijnbouwwet)

- Artikel 36 eerste lid bepaalt dat de Minister zijn instemming met het winningsplan 'slechts kan weigeren' op grond van de daaronder genoemde redenen. Wij pleiten voor een meer imperatieve formulering van artikel 36, derhalve op te nemen dat de Minister zijn instemming 'weigert' als één van de daaronder genoemde redenen zich voordoet. Dat laat nog altijd ruimte voor enige afweging, maar leidt naar onze mening tot meer duidelijkheid op welke gronden een instemmingsbesluit wordt geweigerd.
- Wij pleiten voor een uitbreiding van de weigeringsgronden van het instemmingsbesluit met de activiteiten voor opsporing of winning, waaronder de daarbij te gebruiken techniek, hulpmiddelen of stoffen (vergelijk het voorgestelde artikel 9, eerste lid onder b).
- Niet duidelijk is hoe artikel 35 lid 1 Mijnbouwwet zich verhoudt tot de weigeringsgronden van artikel 36 lid 1 Mijnbouwwet. De in artikel 35 lid 1 opgesomde elementen zouden naar onze mening moeten terugkomen in de weigeringsgronden voor het instemmingsbesluit. Onduidelijk is nu wat de consequentie is als het winningsplan bepaalde elementen uit artikel 35 lid 1 niet of niet voldoende toelicht c.q. onderbouwt.
- Wetsvoorstel 34 041, A bevat ook een wijziging van dit artikel (artikel I, onderdeel Gb). Daarin wordt onder 2 aan het eerste lid nog een onderdeel toegevoegd (c.) dat belangen noemt die deels ook terugkomen in de belangen van artikel 9, eerste lid, onderdeel f. van het onderhavige voorstel. Bijvoorbeeld 'de veiligheid wordt geschaad' vs. 'de veiligheid voor omwonenden'. Hoe verhouden die belangen zich?

Wij verzoeken u de hiervoor genoemde punten mee te nemen in het verder uitwerken van het wetsvoorstel en zijn graag bereid de aangedragen punten nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oudewater,

De secretaris

De burgemeester

mr. P.E. Holtrigter

mr. drs. P. Verhoeve